Yarat?c? Liderlik Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Yarat?c? Liderlik Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32853

ARABPSYCHOLOGY.COM

Özet

Yarat?c? Liderlik Ölçe?i, Banu Dikmen-Ada taraf?ndan 2012 y?l?nda okul öncesi yönetici ve ö?retmenlerinin yarat?c? liderlik özelliklerini ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir ölçme arac?d?r. Ölçek, 107 maddeden olu?makta olup, liderlik davran??lar?n? dört temel alt boyut alt?nda incelemektedir. Ölçe?in geli?tirilme sürecinde, geçerlik ve güvenirlik çal??malar? titizlikle yürütülmü?; bu çal??malar aras?nda Aç?mlay?c? Faktör Analizi ve iç tutarl?l?k katsay?s? hesaplamalar? yer alm??t?r. Ölçek, 4'lü bir Likert Ölçe?i format?nda puanlanmaktad?r.

Anahtar Kelimeler

Yarat?c? Liderlik, Ölçek Geli?tirme, **Okul Öncesi E?itim**, Liderlik Özellikleri, **Faktör Analizi**, Güvenirlik, **Banu Dikmen-Ada**.

Yazarlar

Banu D?KMEN (Dikmen-Ada)

Amaç

Ölçe?in temel amac?, e?itim kurumlar?nda görev yapan yönetici ve ö?retmenlerin sahip oldu?u yarat?c?l??? te?vik etme, de?i?imi yönetme ve problem çözme odakl? liderlik yeteneklerini geçerli ve güvenilir bir ?ekilde saptamakt?r. Bu çal??ma, özellikle okul öncesi e?itim ba?lam?nda yarat?c? liderlik özelliklerinin belirlenmesine odaklanm??t?r.

Ölçek, liderlik alan?ndaki teorik bo?lu?u doldurmay? ve e?itim yöneticilerinin performanslar?n? de?erlendirme ve geli?tirme süreçlerine bilimsel bir katk? sa?lamay? hedeflemektedir. Elde edilen veriler, e?itimde liderlik geli?im programlar?n?n tasarlanmas?nda kritik bilgiler sunmaktad?r.

Yap?

Yarat?c? Liderlik Ölçe?i, liderin yenilikçilik, dönü?üm ve i?birli?i yeteneklerini ölçen çok boyutlu bir yap?y? temel al?r. Ölçek, yarat?c? liderli?i dört ana faktör alt?nda kavramsalla?t?rmaktad?r. Bu faktörler, liderin hem vizyoner olma hem de ekibine koçluk yapma becerilerini kapsar.

Ölçek, liderlik davran??lar?n?n gözlemlenebilir ve ölçülebilir yönlerini ele alarak, bireylerin yarat?c? potansiyellerini kurumsal hedeflerle ne kadar ba?ar?l? bir ?ekilde bütünle?tirdi?ini de?erlendirmeye olanak tan?r.

Geçerlik

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yarat?c? Liderlik Ölçe?i'nin yap? geçerli?ini saptamak amac?yla veriler üzerinde Aç?mlay?c? Faktör Analizi (AFA) uygulanm??t?r. Bu analiz öncesinde, verilerin faktör analizine uygunlu?unu belirlemek için çe?itli istatistiksel testler yap?lm??t?r.

Örnekleme Yeterlili?i Testi (Kaiser-Meyer-Olkin - KMO): Verilerin faktör analizi için ne derece uygun oldu?unu genel olarak belirlemek amac?yla KMO testi gerçekle?tirilmi?tir.

Measures of Sampling Adequacy (MSA): Her bir maddenin faktör analizine uygunlu?unu ayr? ayr? de?erlendirmek için MSA testi kullan?lm??t?r.

Bartlett Küresellik Testi (Bartlett's Test of Sphericity): Verilerin çok de?i?kenli normal da??l?mdan gelip gelmedi?ini ve de?i?kenler aras?ndaki korelasyon matrisinin faktör analizine uygunlu?unu test etmek için bu analiz yap?lm??t?r.

Güvenirlik

Ölçe?in güvenilirli?ini de?erlendirmek amac?yla, ölçekten elde edilen puanlar?n iç tutarl?k düzeyi incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? yap?y? ne ölçüde ölçtü?ünü gösteren önemli bir göstergedir.

Bu kapsamda, her bir alt faktör için ayr? ayr? ve ölçe?in bütünü için **Cronbach Alfa** katsay?lar? hesaplanm??t?r. Ayr?ca, ölçek maddelerinin ölçe?i puanlayan gruplar? ne derece ay?rt etti?ini belirlemek amac?yla düzeltilmi? madde-toplam korelasyonlar? da hesaplanm??t?r. Bu analizler, ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir bir araç oldu?unu do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçek, toplam 107 madde içermektedir ve bu maddeler gerçekle?tirilen Aç?mlay?c? Faktör Analizi sonucunda dört ana alt boyuta ayr?lm??t?r. Bu dört alt boyut, yarat?c? liderlik yap?s?n?n farkl? yönlerini temsil etmektedir.

Faktör analizine ba?lanmadan önce, örneklem büyüklü?ünün ve verilerin da??l?m?n?n analize uygunlu?unu kontrol etmek için Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) ve Bartlett Küresellik Testi gibi ön ko?ul testleri uygulanm??t?r. Bu testlerin sonuçlar?, verilerin faktörle?tirme için yeterli oldu?unu göstermi?tir.

Ölçme Arac?

Test Türü: Geli?tirme (Developmental Scale)

Format: 4'lü Likert Tipi Derecelendirme Ölçe?i

ARABPSYCHOLOGY.COM

Mevcut Dil: Türkçe

Popülasyon Grubu: E?itim Yöneticileri ve Ö?retmenler

Ya? Grubu: Yeti?kin (Okul öncesi kurumlar?nda çal??an profesyoneller)

Popülasyon Detaylar?: Okul öncesi kurumlar?nda görev yapan yönetici ve ö?retmenler.

Test Metodolojisi: Kat?l?mc?lar?n belirtilen liderlik davran??lar?n? ne s?kl?kla sergilediklerini 4 dereceli bir ölçek üzerinde belirtmeleri istenir. (1= hiçbir zaman - 4= her zaman).

Anahtar Kelimeler

Yarat?c?l?k, Liderlik, **Okul Yönetimi**, E?itim Bilimleri, **Güvenilirlik**, Cronbach Alfa, Likert Ölçe?i.

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Ba?l?l?k E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul (Tez ba?lam?nda).

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçek, Banu Dikmen-Ada'n?n 2012 y?l?nda tamamlad??? doktora tezi kapsam?nda geli?tirilmi?tir. Kullan?m izinleri için sorumlu yazar ile ileti?ime geçilmesi önerilir. Ölçek, akademik bir çal??ma ürünü olup, ticari ücret bilgisi mevcut de?ildir.

Ek bilgi ve orijinal teze Yüksekö?retim Kurulu Ulusal Tez Merkezi üzerinden eri?im sa?lanabilmektedir.

Kaynaklar

Dikmen-Ada, B. (2012). *Yarat?c? Liderlik Ölçe?inin Geli?tirilmesi ve okul öncesi yönetici ve ö?retmenlerinin yarat?c? liderlik özelliklerinin incelenmesi* (Doktora Tezi). Marmara Üniversitesi E?itim Bilimleri Enstitüsü, ?stanbul.

Tezin resmi ba?lant?s?: tez.yok.gov.tr

Ölçe?in orijinal PDF belgesi buradan indirilebilir: yaratici-liderlik-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Yarat?c? Liderlik Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: A?a??daki ölçek maddeleri orijinal dilinde korunmu? olup, hiçbir ?ekilde de?i?tirilmemi?tir.

Ölçek toplam 107 madde ve 4 alt boyuttan olu?maktad?r:

De?i?im ve Dönü?üme Odaklama (43 madde)
Koçluk Yapma ve Birlikte Çal??maya Odaklanma (19 madde)
Problem Çözme ve Ele?tirel Dü?ünmeye Odaklanma (25 madde)
Problem Çözme ve Ele?tirel Dü?ünmeye Odaklanma (20 madde)

ARABPSYCHOLOGY.COM